

Казки про мудрість

Небелиця

Небелиця

Був один пан, і дуже любив він байки. А в тім селі жив господар, шс називався Іван, і він знав дуже багато байок. Отож посилає пан по него, жиби він ему байку розказав. Коли прийшов той Іван до пана, то пан ему каже: - Іване, кажи байки. Іван на то: - Не буду казати байки, бо пан скажуть, що я брешу. А пан каже: - Я кладу на стіл сто золотих. Як я скажу тобі, що ти брешеш, то возьмеш собі гроші. Пан гроші положив, а Іван каже: - Я буду казати, а пан, як я спитаю, чи правда, щоб казав: "Правда!" І почав Іван байку казати: - Як я був молодий, то посадив в хаті під лавою біб, а правда, пане? - Правда, - каже пан. - Той біб ріс аж до лави, зробив в лаві дірку і ріс до стелі, і в стелі зробив дірку і виріс до стриху, продер стрих і виріс аж до неба. Чи правда то, пане? - Правда. - Я подивився, що біб уже виріс до неба, і зачав лізти по тім бобові аж до неба. Я виліз, а двері до неба були замкнені. Не мав я що там робити, бо до неба мене не пустили. Я не мав що там їсти, і почав думати, як злізти назад на землю. Дивлюся я — в кутку купа ячмінної полови. Я зачав плести мотузок і спускатися назад на землю. Коли мені не стало полови, то я горі вірвав, а знизу доточив, коли ще не стало, то я впав на болото і застряг по саму шию. А чи правда, пане? Пан каже: - Правда. Іван дальше розказує: - Я не міг з того болота вилізти, бо застряг по саму шию. Прилетіла дика качка, зробила гніздо на моїй голові і висиділа качат. Прийшов вовк, поїв тих качат, а як ухопився за хвоста, як крикнув до него "Тату!", то він і витяг мене з болота. Йду я тим болотом, а там пастухи пасуть свині. Я йду, дивлюся, а ваш пан-тато також пасуть свині! А правда, пане? - А брешеш, то неправда! — крикнув пан. Іван взяв зі столу тих сто золотих, і пішов собі додому.

Записано Осипом Роздольським у с.Берлин (сучасної Львівської обл.), від Кіндрата Сторожука, в 1894 році. Стиль запису збережено.